Poradnik dla użytkowników Subiekta 5 Euro dotyczący zmian w podatku od towarów i usług obowiązujących od 01.01.2011r.

Od 1 stycznia 2011r. wchodzi w życie nowelizacja ustawy o podatku od towarów i usług, która m.in. wprowadza podwyższone stawki VAT. Niniejszy poradnik zawiera informacje o tym, jak zmiany w przepisach przekładają się na pracę z programem Subiekt 5 Euro oraz jakie kroki będą niezbędne do ich wykonania. Zapraszamy do zapoznania się z wersją 1.10 Subiekta 5 Euro, która została wyposażona w kreator zmian VAT - specjalne narzędzie pomagające wykonać odpowiednie modyfikacje. Kreator jest uruchamiany automatycznie (tylko raz) po skonwertowaniu danych do najnowszej wersji. Nie jest możliwe późniejsze wywołanie go z poziomu programu, natomiast poszczególne operacje, które są w nim dostępne, można wykonać w dowolnym czasie, uruchamiając w programie odpowiednie opcje.

Kreator zmian VAT umożliwia m.in.: dopisanie nowych stawek, ustawienie parametrów dla nowo dodawanych towarów oraz zbiorczą zmianę przypisania stawek podatku VAT dla towarów.

Uwaga! Spisane poniżej wskazówki przydatne są dla tych użytkowników, którzy pracowali wcześniej z programem (w wersji 1.09a lub starszej). Osoby, które rozpoczynają pracę od wersji 1.10 (w tej wersji zakładają podmiot), mają w programie standardowo ustawione wszystkie parametry na pracę od 2011r.

1. Dodanie nowych stawek VAT

Stawki VAT można dopisać do słownika, korzystając z kreatora zmian:

Użytkownik może wybrać, jakie stawki mają zostać dopisane, poprzez zakreślenie znacznika przy interesującej go stawce. Domyślnie zaznaczone są wszystkie stawki. Stawki można dopisać samodzielnie z poziomu słownika stawek VAT (Administrator \rightarrow Słowniki \rightarrow Podatki).

2. Domyślne stawki VAT towarów i usług

Towary, usługi, komplety oraz usługi jednorazowe w momencie dodawania ich do kartoteki mają domyślnie podpowiadaną stawkę VAT. Do wersji 1.09a włącznie była to stawka podstawowego podatku VAT 22%. Ustawienie, jaka ma być to stawka dla wersji 1.10 i późniejszych, znajduje się także w kreatorze wdrożeniowym. Można w nim rozróżnić stawkę domyślną dla sprzedaży i dla zakupu. Program zaproponuje: ustawienie stawki 23% jako domyślnej stawki przy sprzedaży, natomiast dla zakupu - ustawienie podpowiadania takiej samej stawki zakupu jak sprzedaży. Jeśli ustawienie to nie zostanie wykonane w kreatorze, można je samodzielnie zmienić w programie (Administrator \rightarrow Towary \rightarrow Stałe).

3. Zmiana stawek VAT dla istniejących pozycji kartoteki towarowej

Uaktualnienie stawek VAT w kartotece towarowej będzie sporym wyzwaniem. Subiekt 5 Euro udostępnia dwa narzędzia, które ułatwią tę pracę. Aby z nich skorzystać, należy przejść do modułu Administrator \rightarrow Słowniki \rightarrow Podatki. Tam dostępne są dwie operacje: "zbiorcza aktualizacja VAT w kartotekach" oraz "zmiana stawek VAT w towarach".

3.1. Zbiorcza aktualizacja wybranych stawek VAT

Opcja "zbiorcza aktualizacja VAT w kartotekach" jest przeznaczona dla osób, które chcą szybko i zbiorczo zmienić stawki VAT dla wszystkich pozycji kartotekowych. Po uruchomieniu opcji wyświetlony zostanie ekran wyboru zmian do wykonania:

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe		- 🗆 ×
Higiena Drukowanie	Dokumenty Towary Firmy Słowniki Różne	Koniec
Podmiot : Pa Użytkownik: s Magazyn : Ma Kasa : Ka Data : 20 Licencja : 00 Wewsia : 1 10 (755	Zbiorcza aktualizacja stawek UAT Zmień stawki UAT w kartotekach [X] Zmień stawkę 22% na stawkę 23% [X] Zmień stawkę 7% na stawkę 8% [] Zmień stawkę 7% na stawkę 5% [X] Zmień stawkę 3% na stawkę 5% [X] Zmień stawkę 0% na stawkę 5% [] Zmień stawkę 0% na stawkę 5% [] Zmień stawkę 23% na stawkę 5% [] Zmień stawkę 28% na stawkę 5% [] Zmień stawkę 28% na stawkę 5% [] Zmień stawkę 10% na stawkę 5% [] Zmień stawkę 28% na stawkę 5% [] Zmień stawkę 5% [] Zmień stawkę 5% [] Zmień stawkę 5%	
F10:Zapisz Esc:Zaniechaj 8:22:29		

W jego górnej części znajdują się operacje zmiany stawek VAT, które wynikają ze zmiany ustawy o podatku od towarów i usług. Jak widać na powyższym przykładzie, niemożliwe jest jednoczesne zaznaczenie zmiany stawki

7% na 8% oraz 7% na 5%. Zaznaczenie, jak przedstawiono na ekranie, spowoduje, iż podczas wykonania operacji wszystkim zaznaczonym towarom będącym obecnie w stawce 22% zostanie przypisana stawka 23%, towarom ze stawką 7% zostanie przypisana stawka 8% itd. Zmiany dotyczyć będą tylko i wyłącznie kartoteki towarowej, natomiast nie będą dotyczyły dokumentów. Pozycje na dokumentach pozostaną oczywiście z takimi stawkami, jakie miały w momencie wypisywania.

Kolejnym parametrem, który trzeba określić, jest sposób wyliczenia ceny po zmianie stawki VAT. Do wyboru dostępne są dwa sposoby: od ceny brutto lub od ceny netto.

Pierwszy z nich polega na zachowaniu ceny brutto oraz wyliczeniu nowej ceny netto. Spowoduje to, iż nie zmienią się ceny brutto towarów, co z kolei może uchronić sprzedawcę np. od aktualizacji cen towarów na półkach, "przemetkowywania" towarów będących na stanie w magazynie, zmianie cen w kasach fiskalnych oraz wagach etykietujących. Z drugiej jednak strony sprawi, że to sprzedawca poniesie koszty podwyższenia podatku VAT.

Drugi sposób oznacza zachowanie dotychczasowej ceny netto i na jej podstawie wyliczenie nowej ceny brutto. Oznaczać to będzie, iż koszt zmiany stawki VAT w cenie zostanie przeniesiony na klienta. W tym przypadku jednak użytkownik musi liczyć się z koniecznością aktualizacji cen w miejscach, w których nie musiał tego robić, korzystając z pierwszego sposobu.

3.2. Zmiana stawek VAT w towarach

Mechanizm działania tej opcji jest podobny do opcji poprzedniej, z tą różnicą, że nie zwraca ona uwagi na stawkę VAT przed zmianami, lecz wszystkim zaznaczonym towarom przypisze wybraną stawkę. Podczas wykonywania tej opcji należy także zastanowić się nad sposobem wyliczenia nowej ceny – mechanizm jest identyczny jak opisany w punkcie powyżej.

4. Współpraca z urządzeniami zewnętrznymi

Subiekt 5 Euro współpracuje z kasami fiskalnymi, drukarkami fiskalnymi oraz wagami etykietującymi. Zmian w podatkach VAT trzeba będzie dokonać zarówno po stronie programu, jak i urządzeń. Poniżej wyjaśnienie, jak należy przeprowadzić ten proces.

Uwaga! Jeśli użytkownik nie potrafi samodzielnie przeprowadzić operacji przeprogramowania stawek VAT w urządzeniu zewnętrznym, powinien **przed wykonaniem zmian skontaktować się z serwisantem** i zamówić jego wizytę.

4.1. Drukarki fiskalne

Kolejność działań:

- 1. Uruchomienie kreatora zmian i dodanie nowych stawek VAT bądź też dodanie ich własnoręcznie z poziomu słownika.
- 2. Przeprogramowanie stawek VAT w urządzeniach w sposób, jaki wskaże Ministerstwo Finansów (na dzień pisania poradnika nie zostało jeszcze opublikowane rozporządzenie w tej sprawie).
- 3. Uaktualnienie mapowania podatków w konfiguracjach wszystkich drukarek fiskalnych zapisanych w Subiekcie 5 Euro (Urządzenia zewnętrzne → Konfiguracja → Popraw).
- 4. Za pomocą mechanizmów do zbiorczej zmiany VAT (patrz punkt 3) należy wykonać zmianę przypisania stawek dla towarów, usług , kompletów oraz ewentualnie opakowań.

Może się jednak zdarzyć, iż z powodu niejednokierunkowej zmiany VAT w drukarce, urządzenie w czasie fiskalizacji zablokuje pewien zbiór towarów. O ile urządzenie pozwala na to, można sprawdzić dane towarów lub wydrukować zestaw zablokowanych towarów.

W przypadku zablokowania nazw towarów w drukarce fiskalnej trzeba zmienić ich nazwy fiskalne. Nazwa fiskalna towaru dostępna jest w definicji towaru w kartotece towarowej Subiekta 5 Euro, na zakładce "inne". W przypadku zablokowania pojedynczych towarów można je zmieniać z tego poziomu. Jednak w przypadku konieczności wykonania większej ilości zmian polecane jest skorzystanie z narzędzia do zbiorczej zmiany nazwy fiskalnej. Operacja dostępna jest w module: Urządzenia zewnętrzne \rightarrow Przypisywanie \rightarrow Nazw fiskalnych. Operacja ta pozwala nie tylko na nadawanie nowych nazw, ale również zmodyfikowanie już istniejących. Szczególnie pomocne mogą okazać się opcje wstawienia znaku lub tekstu na początku lub końcu nazwy.

Można także profilaktycznie dokonać zmiany nazwy fiskalnej dla całego asortymentu. Należy jednak pamiętać, iż zgodnie z wymaganiami stawianymi przez Ministerstwo Finansów drukarkom fiskalnym zapamiętują one historię zmian podatku dla każdego sprzedanego towaru (czyli z jaką stawką towar został sprzedany, przy czym identyfikacja towarów odbywa się po nazwie). Operacja profilaktycznej zmiany nazw może spowodować zapełnienie pamięci nazw towarów w drukarce. Objawiać się to będzie pojawianiem się komunikatu na drukarce: "Baza towarów jest zapełniona" lub podobnym. W takim wypadku konieczne będzie wykasowanie pamięci nazw w urządzeniu. Jeśli producent udostępnia narzędzie do jego wykonania, można je przeprowadzić samodzielnie. W przeciwnym razie należy skontaktować się z serwisantem.

4.2. Kasy fiskalne i wagi etykietujące

Zmiany w przypisaniu podatku VAT do towarów i usług w kontekście kas fiskalnych oraz wag etykietujących (tutaj kroki będą bardzo podobne) wymagać będą wykonania większej liczby czynności niż w przypadku drukarek fiskalnych. Przede wszystkim wymagane będzie zaprogramowanie nowych stawek VAT w kasie. Należy pamiętać, aby **odpowiednio wcześniej** umówić się na wykonanie tej operacji z serwisantem.

Użytkowników, których dotknie ta zmiana, należy podzielić na dwie grupy: korzystających z mechanizmu synchronizacji danych (Kasiarz GT \rightarrow Parametry \rightarrow Mechanizm synchronizacji) oraz niekorzystających z tego mechanizmu. Dodatkowo sprawę komplikuje sposób przypisania stawek VAT po 1 stycznia 2011r . Dotychczasowe przyporządkowania (A=22%, B=7%, C=0%, D=3%, G=ZW) zostaną zastąpione nowymi. Nowe stawki mogą zostać przypisane wolnym do tej pory literom (np. E=23%, F=8%) bądź też mogą zostać zmienione przypisania istniejące dotychczas (czyli: A=23%, B=8%, C=0%, D=5%, G=ZW). W czasie, kiedy powstawało to opracowanie, Ministerstwo Finansów nie wydało jeszcze rozporządzenia dotyczącego przypisania stawek do liter. Dlatego rozważane będą dwa (najbardziej prawdopodobne) rozwiązania.

4.2.1. Mechanizm synchronizacji jest włączony

Mechanizm synchronizacji zapisuje w bazie danych, jakie towary zostały przesłane do urządzenia, notując m.in.: jaką stawkę VAT, PLU oraz jakie mapowanie stawki w konfiguracji urządzenia miał towar w momencie wysłania. Mechanizm ten blokuje zmianę kluczowych parametrów towarów w kartotece, aby uniknąć sytuacji, kiedy informacje w Subiekcie 5 Euro oraz kasie fiskalnej staną się rozbieżne.

Najbezpieczniejszym sposobem postępowania w takiej sytuacji będzie:

- 1. Wykonanie operacji "Usuń wszystkie towary" w Subiekcie 5 Euro dla wszystkich urządzeń zewnętrznych, do jakich została wysłana kartoteka towarowa. Ważne, aby wykonać tę operację na wszystkich stanowiskach, na których podłączone są urządzenia.
- 2. Przeprogramowanie stawek VAT w kasach fiskalnych w sposób, jaki zaleca Ministerstwo Finansów.
- 3. Wykonanie zmian przyporządkowania towarów do stawek VAT (patrz punkt 3.1 oraz 3.2.).

- 4. Ustawienie w konfiguracji wszystkich urządzeń mapowania stawek zgodnie z wykonanymi zmianami w kroku nr 2.
- 5. Wysłanie towarów do wszystkich kas.

Rozwiązanie to jest bezpieczne, jednak skorzystanie z niego może zająć sporo czasu (usunięcie i zaprogramowanie wszystkich towarów we wszystkich urządzeniach).

4.2.2. Mechanizm synchronizacji jest wyłączony

W tym przypadku, postępowanie będzie podobne do opisanego powyżej.

Najbezpieczniejszym sposobem postępowania w takiej sytuacji będzie:

- 1. Wykonanie operacji "Usuń wszystkie towary" w Subiekcie 5 Euro dla wszystkich urządzeń zewnętrznych, do jakich została wysłana kartoteka towarowa. Ważne, aby wykonać tę operację na wszystkich stanowiskach, na których podłączone są urządzenia.
- 2. Przeprogramowanie stawek VAT w kasach fiskalnych w sposób, jaki zaleca Ministerstwo Finansów.
- 3. Dodanie nowych stawek VAT (o ile nie zostały dodane wcześniej) oraz zmiana przyporządkowania towarów do stawek VAT (patrz punkt 3.1 i 3.2).
- 4. Ustawienie w konfiguracji wszystkich urządzeń w Subiekcie 5 Euro mapowania stawek zgodnie z wykonanymi zmianami w kroku nr 2.
- 5. Wysłanie towarów do wszystkich kas.

Sposób szybszy będzie wydajny w sytuacji, gdy Ministerstwo Finansów zaleci zmianę wartości stawek VAT przypisanych do liter (czyli zamiast A=22%, B=7%, itd., będzie A=23%, B=8%, itd.). W przypadku, gdy Ministerstwo Finansów zaleciłoby przypisanie nowych stawek do nieużywanych do tej pory liter, sposób ten będzie nieskuteczny.

5. Przecena towarów

Po wykonaniu zmian w przypisaniu podatku od towarów i usług wraz z zachowaniem ich ceny netto może okazać się, iż wyliczone w ten sposób ceny nie spełnią oczekiwania użytkowników. Aby dostosować ceny towarów po zmianach do takich, jakich oczekuje użytkownik, należy się posłużyć mechanizmem przeceny (Szef \rightarrow Przeceny).

6. Okres przejściowy

Po rozpoczęciu roku 2011, przez pewien czas obok nowych stawek VAT funkcjonować będą stawki sprzed nowelizacji ustawy. Może w związku z tym zaistnieć sytuacja, w której "starych stawek" trzeba będzie nadal używać na niektórych dokumentach (dotyczy to zwłaszcza dokumentów korekt). Subiekt 5 Euro podoła temu zadaniu. Wypisując korektę do faktury sprzedaży lub zakupu, użytkownik ma możliwość zmiany stawki VAT. Domyślnie program proponuje stawki z dokumentu oryginalnego, ale możliwa jest edycja pola VAT na pozycji korekty i zmiana stawki. Zmiana ta będzie również widoczna na wydruku dokumentu.